

Wyniki głosowania

Warunki, w których Polska i Niemcy rywalizowały o głosy poparcia, były od początku bardzo nierówne. Wynikało to z faktu, że przez cały okres poprzedzający plebiscyt strona niemiecka posiadała znaczną przewagę administracyjną, ekonomiczną i militarną. Czas między ogłoszeniem decyzji o plebiscycie (koniec czerwca 1919 r.) a pojawieniem się Komisji (luty 1920 r.) obfitował ponadto w aresztowania polskich działaczy narodowych i inne formy dyskryminacji, np. zwalnianie z pracy. Strona niemiecka nawet po pojawieniu się Komisji posiadała na terenie plebiscytowym organy administracji niższego szczebla, kadre nauczycielską, aparat sądowy i policję.

Prowadzona kampania plebiscytowa skierowana była w dużym stopniu pod adresem ludności o nieokreślonej identyfikacji narodowościowej. Mimo wybuchu I i II powstania, duża część Górnoszlązaków pozostała aż do 1921 r. neutralna. Do opowiedzenia się po jednej ze stron zostali niejako przymuszeni poprzez udział w plebiscycie.

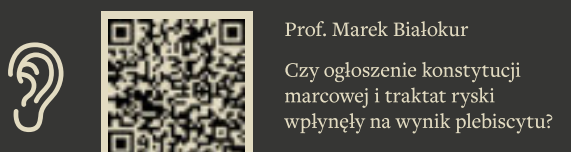
Dnia 20 marca 1921 r., tak jak zaplanowano, odbyło się głosowanie plebiscytowe. Frekwencja wyniosła aż 97,8%. Oficjalne, szczegółowe wyniki plebiscytu z dnia 24 kwietnia 1921 r. zostały opublikowane w „Gazecie Urzędowej Górnego Śląska” („Journal Officiel de Haute-Silesie”) w dniu 7 maja. Uogólniając, za opcją niemiecką głosowało 59,6% uprawnionych, natomiast stronę polską poparło 40,4% wyborców.

Widoczne były dysproporcje między obwodami miejskimi a wiejskimi. Zdecydowana większość mieszkańców miast optowała za stroną niemiecką, zaś ludność zamieszkująca tereny wiejskie najczęściej głosowała za Polską.

W plebiscycie wzięło udział ponad 190 tys. osób urodzonych, ale niezamieszkałych na Górnym Śląsku. O prawo do udziału w plebiscycie emigrantów mocno zabiegała strona polska, licząc na przyjazd Górnoszlązaków z Zagłębia Ruhry. Międzysojusznicza Komisja zgodziła się na ten postulat, który w rezultacie obrócił się przeciw Polsce, gdyż zaledwie 10 120 osób przybyłych na plebiscyt zagłosowało za opcją polską, gdy tymczasem za Niemcami opowiedziało się 182 288 osób.

Plebiscyt nie zakończył problemów związanych z przynależnością państwową mieszkańców regionu. Pojawiły się dwa wykluczające się projekty przebiegu granicy polsko-niemieckiej: proniemiecki projekt proponowany przez Włochów i Anglików oraz propolski, opracowany przez Francuzów (zbieżny z linią Korfantego). W wyniku sporów o kształt granicy polsko-niemieckiej na terenie Górnego Śląska oraz niezadowolenia ludności z rezultatów plebiscytu, dnia 3 maja 1921 r. Wojciech Korfanty wydał rozkaz do rozpoczęcia III powstania śląskiego.

1-3 Materiały propagandowe ukazujące korzyści wynikające z pozostania regionu w państwie niemieckim
[Archiwum Państwowe w Opolu, sygn. 45/2/136]
4 Zdjęcie budynku Rejencji Opolskiej, w którym swoją siedzibę miała MKRIP
[Archiwum Państwowe w Opolu, sygn. 45/22/488c]

30 Pfennig.

Oppeln (Opole), le 7 mai 1921.

